

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/777/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114215558
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7114215558.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa Q. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X, S., proti odporkyni G. U., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XX, S., o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, č.k. 17C 171/2014-51 zo dňa 3.7.2014 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že z a k a z u j e odporkyni prevádzať, scudzovať, akýmkoľvek spôsobom zaťažovať alebo akokoľvek inak právne nakladať s osobným motorovým vozidlom továrenskej značky D., M., X.XL, B., obchodné označenie: D.-G., identifikačné číslo vozidla (VIN) XGXYNXDTAXXXXXXX, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 19C/182/2014.

V prevyšujúcej časti potvrdzuje uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, doručeným súdu dňa 18.6.2014, domáhal, aby súd odporcovi zakázal prevádzať, scudzovať, akýmkoľvek spôsobom zaťažovať, nakladať a vykonávať akékoľvek právne úkony v súvislosti s osobným motorovým vozidlom továrenskej značky D., M., X.XL B., obchodné označenie: D. - G., identifikačné číslo vozidla (VIN) XGXYNXDTAXXXXXXX a aby súd odporcovi uložil zložiť predmetné vozidlo do úschovy súdu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd prvého stupňa návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ hneď po podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podal na súde návrh na začatie konania o neplatnosť právneho úkonu a o určenie vlastníckeho práva k predmetnému vozidlu, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 19C/182/2014. Aplikujúc pre svoje rozhodnutie ustanovenia § 75 ods. 1, 2, 7, § 76 ods. 1 písm. d) a e), ods. 3, 4, § 76 ods. 4 a § 77 ods. 1, 2 O.s.p., dospel k záveru, že pre dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia je nutné osvedčenie dôvodnosti uplatneného nároku. Určovacia žaloba (§ 80 písm. c) O.s.p.) má spravidla preventívny charakter - jej účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Určovacia žaloba nie je opodstatnená tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namieste žaloba o splnenie povinnosti (§ 80 písm. b) O.s.p.), v danom prípade o vydanie veci (v konaní u nej sa potom riešia prejudiciálne otázky ohľadne neplatnosti právneho úkonu a následne o vlastníckom práve k veci). Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v prípade možnosti žalovať priamo splnenie povinnosti, treba považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši (neodstraňuje) a len vedie k nárastu k počtu súdnych sporov. Preto súd prvého stupňa uzavrel, že navrhovateľ neosvedčil danosť nároku a preto návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Pre úplnosť dodal, že v danom prípade motorové vozidlo

nie je vecou hodiacou sa do úschovy súdu. Takou vecou by mohli byť kľúče od auta a špecifikované doklady od vozidla, čo však nebolo predmetom návrhu.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie navrhovateľ. Navrhol zmeniť uzneseniu súdu prvého stupňa a návrhu na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovieť.

V dôvodoch odvolania akcentoval na to, že žaloba o neplatnosť právneho úkonu a určenie vlastníckeho práva bola podaná z dôvodu právnej istoty. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu samotnou žalobou o vydanie veci sa spornosť medzi stranami v celom rozsahu nemusí odstrániť, navyše účastník konania má počas konania možnosť zmeniť žalobný návrh tak, aby pokrýval všetky jeho ohrozené práva. V prípade, ak by z ďalšieho postupu odporcu bolo možné očakávať, že by motorové vozidlo odporca nevydal ani po určení vlastníckeho práva, navrhovateľ by rozšíril žalobný návrh tak, aby sa poskytla ochrana jeho právu. Žalobu o neplatnosť právneho úkonu a určenie vlastníckeho práva podal navrhovateľ najmä z dôvodu právnej istoty a kompletného zabezpečenia práv navrhovateľa. Navrhovateľ má za to, že odôvodnenie prvostupňového súdu možno hodnotiť ako predčasné, keďže prvostupňový súd nebral vo svojom rozhodnutí do úvahy ani ustanovenie § 95 ods. 1 O.s.p., kedy v priebehu konania môže navrhovateľ so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Navyše súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 43 O.s.p. nevyzval účastníka, aby nesprávne, prípadne neúplné podanie doplnil. Teda súd nepostupoval v súlade s ust. § 5 O.s.p., nakoľko si nespĺnil svoju všeobecnú poučovaciu povinnosť. Súd prvého stupňa sa v dôvodoch svojho rozhodnutia zaoberal podľa odvolateľa len predmetom úschovy a nezaoberal sa obsahom predbežného opatrenia. Ak prvostupňový súd dospel k záveru, že motorové vozidlo nie je vhodné na úschovu, mal sa zaoberať aj časťou žalobného návrhu, v ktorom sa navrhovateľ domáhal, aby súd zakázal odporcovi prevádzať, scudzovať, akýmkoľvek spôsobom zaťažovať, nakladať a vykonávať akékoľvek právne úkony v súvislosti s osobným motorovým vozidlom. Po zaujatí stanoviska k tomuto žalobnému návrhu, mohol prvostupňový súd, ak bol názoru, že motorové vozidlo nie je vhodné na úschovu, čiastočne žalobný návrh zamietnuť a rozhodnúť v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal, aby súd zakázal odporcovi prevádzať, scudzovať, akýmkoľvek spôsobom zaťažovať, nakladať a vykonávať akékoľvek právne úkony v súvislosti s osobným motorovým vozidlom. Z predloženého návrhu na vydanie predbežného opatrenia jednoznačne vyplýva skutočnosť, že motorové vozidlo je predmetom kupčenia a bude sa prevádzať z jednej osoby na druhú, len aby sa zmaril účel konania. Svojím postupom súd nielenže neposkytol ochranu skutočnému vlastníkovi, ale zároveň neposkytol ochranu ani tretím osobám, ktoré môžu doplatiť na fakt, že už pôvodná zmluva trpela vadou absolútnej neplatnosti a každý ďalší prevod bude trpieť rovnakou vadou. Neposkytnutím ochrany si súd prirába prácu, nakoľko je otázne, koľko žalôb bude potrebné ešte podať na to, aby sa skutočnému vlastníkovi poskytla ochrana jeho vlastníckemu právu. Odvolaciemu súdu zároveň dal navrhovateľ do pozornosti tú skutočnosť, že V. S., ktorý prišiel za navrhovateľom s tým, že požičal jeho bratrancovi sumu vo výške 160.000,- eur a chce ju späť, pod nátlakom motorové vozidlo previedol darovacou zmluvou nie na V. S., ale na U. Z., ktorý následne previedol motorové vozidlo na G. U.. Z dostupných informácií možno predpokladať, že takýto postup je účelový, nakoľko V. S. má viacero dlhov a motorové vozidlo by sa prepisom na V. S. mohlo stať predmetom exekučného konania. Uvedené skutočnosti si môže súd overiť na portály C..P..G..W., kde do kolónky vyhľadávania zadá meno V. S.. Nakoľko ide o motorové vozidlo vysokej finančnej hodnoty, s prihliadnutím na okolnosti prípadu je viac ako potrebné zložiť ho do úschovy súdu. V prípade, ak by mal súd s úschovou neprimerané náklady, žiada navrhovateľ, aby uložil navrhovateľovi zaplatiť primeraný preddavok na trovy úschovy. Zároveň dal navrhovateľ do pozornosti odvolaciemu súdu tú skutočnosť, že v konaní bol už podaný návrh na zmenu návrhu na začatie konania, ktorý sa upravil tak, aby sa rozhodnutím súdu vyporiadali všetky vzťahy, ktoré boli medzi navrhovateľom a odporcom sporné a teda dôvod, pre ktorý prvostupňový súd zamietol, návrh na vydanie predbežného opatrenia už zanikol. Z vyššie uvedených dôvodov má navrhovateľ za to, že je tu bezprostredná hrozba značnej ujmy z dôvodu, že odporca, prípadne skupina ľudí okolo odporcu má zjavný záujem na scudzení motorového vozidla, s prihliadnutím na okolnosti prípadu je tu aj dôvodná obava, že môže dôjsť k poškodeniu, prípadne k znehodnoteniu motorového vozidla.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal navrhovateľ v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), potom, čo sa oboznámil s obsahom spisu 19C/182/2014 a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné.

Predbežné opatrenie vydané v súlade s ustanovením § 74 a nasledujúcich Občianskeho súdneho poriadku je zabezpečovacím prostriedkom v civilnom procese. Pre tieto zabezpečovacie prostriedky je charakteristické to, že ich uplatnenie je predpokladom na to, aby sa poskytla ochrana práva a oprávneným záujmom, subjektom občianskoprávných vzťahov, ktoré sú ohrozené, resp. ktorých prípadný výkon by mohol byť zmarený za súčasného splnenia podmienky, ktorá vylučuje jeho ochranu iným spôsobom, než predbežným zásahom súdu.

Podľa ust. § 75 ods. 1 písm. e) a f) vety prvej Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal. Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. d) O.s.p. môže súd tiež uložiť účastníkovi, aby zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde.

Zákon rozlišuje dve skupiny predbežných opatrení. Prvou sú opatrenia, ktorých cieľom je dočasná úprava pomerov účastníkov konania. Druhou sú opatrenia, ktoré majú zaistiť výkon rozhodnutia. Nie je vylúčená ani súčasná kumulácia oboch druhov predbežných opatrení, teda dočasná úprava pomerov účastníkov, ale aj obava, že nútený výkon rozhodnutia bude ohrozený. Bez ohľadu na druh navrhovaného predbežného opatrenia, toto musí mať vzťah k určitému konaniu, ktorého existencia sa buď predpokladá alebo ktoré už prebieha.

Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia mal súd prvého stupňa za preukázané, že týmto sa navrhovateľ domáha, aby súd upravil dočasne pomery účastníkov konania, pokiaľ sa ohrozenému právu neposkytne definitívna ochrana v spore o neplatnosť darovacej zmluvy, uzavretej medzi navrhovateľom a obdarovaným U. Z. zo dňa XX.X.XXXX a určenia, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom predmetného osobného motorového vozidla továrenskej značky D., M.. Teda v danom prípade sa jednalo o predbežné opatrenie prvej skupiny, ktorej cieľom je dočasná úprava pomerov účastníkov konania.

Odvolačný súd z pripojeného spisu 19C/182/2014 zistil, že navrhovateľ podaním zo dňa 23.7.2014, doručeným Okresnému súdu Košice I 28.7.2014 sa domáhal pripustenia kvantitatívnej zmeny návrhu, kde okrem určenia, že darovacia zmluva je neplatná a určenia, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom osobného motorového vozidla, sa domáha aj vydania predmetného motorového vozidla odporkyňou navrhovateľovi. Teda domáha sa aj uloženia povinnosti na vydanie veci podľa § 80 písm. b) O.s.p. Okresný súd Košice I v konaní 19C/182/2014 o tejto zmene návrhu nerozhodol.

Potrebnosť dočasnej úpravy vyplýva zo zabezpečenia účelu prebiehajúceho súdneho konania. Vo všeobecnosti v konaní o vyslovenie neplatnosti zmluvy, sú jeho účastníkmi pôvodní účastníci zmluvy, ďalšie subjekty, na ktorých bola nehnuteľnosť prevezená, by mali byť účastníkmi konania len v tom prípade, ak sa navrhovateľ dovoľáva aj neplatnosti ďalších zmlúv o prevode veci, kde sú títo účastníci zároveň zmluvnými stranami (v danom prípade odporkyňa G. U. - kupujúca). Pokiaľ ide o žalobný petit určenia, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom osobného motorového vozidla, sa ako prejudiciálna otázka rieši platnosť právneho úkonu, prípadne viacerých na seba nadväzujúc právnych úkonov. V konaní o vydanie veci sa okrem prejudiciálnej otázky neplatnosti právnych úkonov rieši aj prejudiciálna otázka, kto je vlastníkom predmetnej veci.

Aj napriek tomu, že doposiaľ súd prvého stupňa konajúci vo veci samej (v konaní 19C/182/2014) nerozhodol o tom, či pripustí alebo nepripustí kvantitatívnu zmenu návrhu podľa § 95 ods.1 O.s.p., aj o vindikačnú žalobu o vydanie veci, dospel odvolací súd k záveru, že navrhovateľ osvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a tým preukázal vzťah navrhovaného predbežného opatrenia k predmetu konania vo veci samej, predovšetkým v konaní o určenie, že je výlučným vlastníkom predmetného motorového vozidla a osvedčil aj nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy. Odvolací súd preto v súlade s ust. § 220 O.s.p. čiastočne zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že v súlade s ustanovením § 76 ods. 1 písm. e) a f) vety prvej O.s.p. zakázal odporkyňi prevádzať, scudzovať, akýmkoľvek spôsobom zaťažovať alebo akokoľvek inak právne nakladať s osobným motorovým vozidlom továrenskej značky D., M. X.X J. B., obchodné

označenie D. - G. do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice 1 pod sp. zn. 19C/182/2014.

Pokiaľ sa navrhovateľ predbežným opatrením domáhal, aby súd uložil odporkyni povinnosť zložiť predmetné osobné motorové vozidlo do úschovy súdu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu tejto časti uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť. Nariadenie predbežného opatrenia podľa ust. § 76 ods. 1 písm. d) O.s.p. prichádza do úvahy vtedy, ak je predmetom sporu určité peňažné plnenie - zaplataenie určitej sumy, ale napríklad aj vydanie určitej (hnuteľnej) veci, a to výlučne na návrh. V konaní 19C/182/2014 Okresný súd Košice I doposiaľ nerozhodol o pripustení kvantitatívnej zmeny návrhu aj o vydanie motorového vozidla, teda nie sú splnené predpoklady na vydanie predbežného opatrenia podľa ust. § 76 ods. 1 písm. d) O.s.p. Odvolací súd poukazuje aj na ust. § 352 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 118 až 120 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy číslo 543/2005 Z.z. v znení zmien a doplnkov.

O trovách odvolacieho konania bude rozhodnuté v konaní vo veci samej (§ 145 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.